

«Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının Fransızca metnine mütedair tashih Protokolü» nün tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Gümrük ve İnhisarlar ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/78)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-602/1975

15 . VII . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

«Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının Fransızca metnine mütedair tashih Protokolü»nün tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 21 . VI . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve iliğiyle birlikte bağı olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Hükümetimizin de dâhil bulunduğu Gümrük tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) Akıd Tarafları, 28 Ekim 1954 ilâ 7 Mart 1955 tarihleri arasında Cenevre'de akdeyledikleri IX uncu Devre toplantısında Genel Anlaşma metni ile ilgili bâzı tadil ve tashih protokolleri tanzim etmişlerdir.

Mevzuubahis tadil protokolleri kabul edilirken Akıd Taraflar aynı zamanda Genel Anlaşmanın Fransızca metninde tesadüf edilen bâzı mübayenetlerin izalesi için tashih yoluna müracaat olunmasını, tensibetmişler ve 4 Mart 1955 tarihinde itihaz eyledikleri bir kararla da, mezkûr mübayenetleri izaleye muktazı tashihlerin, düzenlenen tadil protokollerinde yer almadıkları nispette Fransızca metne ait hususi bir tashih protokolü ihzârı suretiyle, yapılmasını kararlaştırmışlardır.

Bu karar mucibince GATT İera Sekreterliği, tadil protokollerinde nazarı itibare alarak, Genel Anlaşmanın Fransızca metnindeki mübayenet ve hataları tesbit eylemiş ve bunları tashih için hazırladığı Protokol metnini Akıd Tarafların tasvibine sunmuştur. Böylece hazırlanan «Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının Fransızca metnine mütedair Tashih Protokolü» Akıd Tarafların üçte iki ekseriyetince tasvibolunarak, 15 Kasım 1955 tarihinden itibaren ilgili hükümetlerin imzasına açık tutulmuştur. Hükümetimiz mezkûr protokolü zamanında tetkik ile, teklif olunan tashihlerin yapılmasının yerinde olacağını mülâhaza etmiş ve binnetice, Protokolün tanzimi lehinde bulunmuştur.

Protokolde yer alan tahsisler sadece, Genel Anlaşmanın Fransızca metninde mevcut maddî hatalar ve tahrir hatalarına taallük etmekte olup, vecibelerin esasî ile hiçbir şekilde ilgili bulunmamaktadır. Bu itibarla mevzuubahis tadil ve tashihleri memleketimize ait hak ve vecibeler bakımından hiçbir değışikliği tazammun etmemektedir. Ancak, Protokolün 5 nei fıkrasında, mezkûr tashihlerin Genel Anlaşmanın XXX neu maddesi mucibince tatbik mevkiine konulacağı derpiş edildiğinden, bu

düzeltilme ve değişikliklerin Genel Anlaşmanın mütemmim bir cüz'ünü teşkil edebilmeleri için Protokolün, Genel Anlaşmaya taraf olan bilûmum hükümetlerce imza ve tasdikı iktiza etmektedir.

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına Âkîd Taraf olduğumuz cihetle İcra Vekilleri Heyetinin 13 Mart 1957 tarihli ve 4/8793 sayılı Kararnamesi ile verilen salâhiyete müsteniden, Birleşmiş Milletler Avrupa Ofisi nezdindeki temsilemiz tarafından 17 Nisan 1957 tarihinde imzalanmış bulunan «Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının Fransızca metnine mütedair tashih Protokolü»nün tasdikı hususunda hazırlanan kanun lâyihası Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/78

Karar No. 19

29 . V . 1958

Yüksek Reisliğe

«Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşma sının Fransızca metnine mütedair tashih Protokolü» nün tasdikı hakkında kanun lâyihası, alâkalı hükümet temsilcisinin huzuru ile encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Gerek Hükümet temsilcisinin izahatı ve gerekse Hükümet esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de muvafık görüldüğünden lâyiha aynen ve ittifakla kabul edildi.

Havalesi gereğince Gümrük ve İnhisarlar Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe saygıyla sunulur.

Hariciye Encümeni Reisi

İzmir

M. Çavuşoğlu

Kâtip

Amasya

İ. Olgaç

Antalya

B. Onat

M. M.

Kastamonu

B. Aktaş

Bursa

Y. Teksel

Çanakkale
N. F. Alpkartal

Denizli
A. Çobanoğlu

Hatay
İ. Ada

İmzada bulunamadı

İstanbul
N. Menemencioğlu

İzmir
İ. Sipahioğlu

Mardin
V. Dizdaroğlu

Sivas
N. Çubukçu

Sivas
E. İmer

Çorum

S. Baran

Erzurum
R. S. Burçak

Hatay
A. Ş. Devrim

İstanbul

N. Tlabar

Kırklareli
Ş. Bakay

Nevşehir
M. H. Ürgüplü

Sivas
H. Değer

Urfa
E. M. Karakurt

Çorum

K. Terzioğlu

Giresun

H. Bozbağ

Hatay

A. Ş. Devrim

İstanbul

N. Tlabar

Konya

H. R. Atademir

Sakarya

H. O. Erkan

Sivas

H. Değer

Urfa

E. M. Karakurt

Gümrük ve İnhisarlar Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Gümrük ve İnhisarlar Encümeni

Esas No. 1/78

Karar No. 10

12 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

«Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının Fransızca metnine mütedair tashih Protokolü» nün tasdikı hakkında kanun lâyihası encümenimizde ilgili Hükümet temsilcilerinin

huzurlariyle tetkik ve müzakere edildi.

Gerek lâyihamın esbabı mucibesinde serd edilen hususlar ve gerekse Hükümet temsilcilerinin izahatları encümenimizce de yerinde mütâ-

lâa edilerek kanun lâiyhası mevcudun ittifakiyle aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince Ticaret Encümenine gönderilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Güm. ve İnh. En. Reisi M. M.
Yozgad Kocaeli
Nazım Tanıl S. Yalın

Kâtip
Gaziantep
S. İnal
Eskişehir
H. Dedelek
Adıyaman
A. Yaşar
Kars
K. Güven
Tokad
R. Önder
Amasya
H. Özbay
Muğla
T. Topaloğlu

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ticaret Encümeni

Esas No : 1/78

Karar No : 9

24 . XII . 1958

Yüksek. Reisliğe

«Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının Fransızca metnine mütedair Tashih Protokolü» nün tasdiki hakkında kanun lâiyhası, ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Gerek Hükümet temsilcilerinin izahatı ve gerekse kanunun esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de muvafık görüldüğünden kanun lâiyhası ittifakla ve aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Umumi Heyetin tasviplelerine arz edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Ticaret Encümeni Reisi M. M.
Konya Manisa
N. Tahralı N. S. Altuğ

Kâtip
Konya Adıyaman Afyon K.
M. Güzelkılınç S. Turanlı M. Öztürk
Ankara Ankara
M. A. Ceritoğlu N. Ciritioğlu
Ankara Antalya
H. Tez İ. Subaşı
İmzada bulunamadı
Balıkesir Çankırı Edirne
F. Ocak K. Tabak R. Gürkan
Erzincan İzmir Kastamonu
N. Yıldırım N. İncekara Z.C. Bakıçelebioğlu
Kütahya Ordu Yozgad
İ. Germeyanoğlu M. Tekin N. Tanıl

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

«Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının Fransızca metnine mütedair Tashih Protokolü» nün tasdiki hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — «Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının Fransızca metnine mütedair Tashih Protokolü» tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya, İera Vekilleri Heyeti memurdur.

21. VI. 1957

Başvekil Devlet Vekili
A. Menderes M. C. Bengü
Devlet Vekili Devlet Vekili
Millî Müdafaa V. V. E. Kalafat
Ş. Ergin
Devlet Vekili Adliye Vekili
C. Yardımcı H. A. Göktürk

Millî Müdafaa Vekili
Dahiliye Vekili
N. Gedik
Hariciye Vekili Maliye Vekili
H. Polatkan
Maarif Vekili Nafia Vekili ve
A. Özel Hariciye V. V.
E. Menderes
İktisat ve Ticaret Vekili Sıh. ve İç. Mua. Vekili
A. Aker N. Körez
Güm. ve İnh. Vekili Ziraat Vekili
H. Hüsmen E. Budakoğlu
Münakalât Vekili Çalışma Vekili
A. Demirer M. Tarhan
İşletmeler Vekili
S. Ağaoğlu

GÜMRÜK TARİFELERİ VE TİCARET GENEL ANLAŞMASININ FRANSIYZCA METNİNE MÜTEDAİR TASHİH PROTOKOLÜ

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (aşağıda «Genel Anlaşma» diye anılacaktır) Âkîd Tarafları bulunan Hükümetler,

Genel Anlaşmanın Fransızca metni ile ilgili olarak bâzı tashihler yapılması lüzumunu müşahede etmiş olduklarından,

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

I - Genel Anlaşmanın Fransızca metninde aşağıdaki tashihler yapılacaktır :

..... yapılacak tashihatı muhtevi metin

II - İşbu Protokol Genel Anlaşma Âkîd Tarafların İcra Sekreteri nezdinde tevdi edilecek, ve Ticari İş Birliği Teşkilâtını ihdas eden Anlaşmanın meriyete girmesini mütaakıp işbu Protokol mezkûr Teşkilâtın Umum Müdürü nezdinde tevdi edilecektir.

III - İşbu Protokol 15 Kasım 1955 tarihine kadar Genel Anlaşma Âkîd Taraflarının imzasına açık tutulacaktır. Ancak işbu Protokolün her hangi bir Âkîd Tarafça imzalanması, bütün Âkîd Tarafların kararı ile, bu tarihten öteye temlik edilebilir.

IV - Duruma göre, Genel Anlaşma Âkîd Taraflarının İcra Sekreteri veya Teşkilâtın Umum Müdürü, işbu Protokolün musaddak birer suretini bütün Âkîd Taraplara derhal gönderecek ve aynı şekilde Protokole mevzu imzalardan her Âkîd Tarafı vakit geçirmeksizin haberdar edecektir.

V - İşbu Protokolün III. fıkrası gereğince imzalanması keyfiyeti, birinci fıkrasında derpiş edilmiş olup, Genel Anlaşmanın XXX. neu maddesi mucibince meriyete girecek olan bilûmum tashihatın kabulünü teşkil edecektir.

VI - Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri. Birleşmiş Milletler Anlaşmasınının 102. nci maddesi gereğince, işbu Protokolü tescile salâhiyetli kılınmıştır.

Yukardaki hususların tasdikı zımında, gereği şekilde salâhiyetli kılınmış olan temsilciler işbu Protokolü imzalamışlardır.

On Beş Haziran Bin Dokuz Yüz Elli Beş tarihinde Cenevre'de, her ikisi de muteber olmak üzere İngilizce ve Fransızca bir tek metin halinde tanzim edilmiştir.